

[Statsministeren.]

grad spændte over midten og ikke gik ud til yderpunkterne i dansk politik. Derfor havde vi disse forhandlinger med de seks partier, og vi må nu konstatere, at det ikke lykkedes.

Jeg må vel også her have lov at sige, at der er sket forskellige små ting, som gjorde det lidt besværligt. På et vist tidspunkt indgik venstre og de radikale aftale om en fælles målsætning. Jeg tror naturligvis, at man gjorde det i et forsøg på at fremme samarbejdet, men ingen kan være i tvivl om, at da de to partier markerede en fælles målsætning, gav det usikkerhed hos en række af de andre partier, bl. a. augustforligspartierne, om, hvad det nu var, der måtte være tilløb til. Jeg understreger, at jeg tror, det var gjort i en god mening, men det gav fornemmelse af, at et nyt taktisk spil var kommet ind i billedet.

Det næste var, at venstre og de konservative på fuldt parlamentarisk vis tog hinanden under armen. Men også dette gav lidt uro, bl. a. i de partier, der i fællesskab havde trukket den indkomspolitiske linje op: nu var det ikke de radikale, der var sammen med venstre, nu var det de konservative.

Tredje fase var, at venstre og de konservative stadig væk holdt hinanden under armen, men også tog kristeligt folkeparti under armen. Alt sammen er det helt rimelige ting, som kan foretages i et parlamentarisk system for at fremme de synspunkter og interesser, der er, men det var frygten for, at der kunne ligge et taktisk spil, der ikke ønskede en løsning over midten i dansk politik, der gjorde, at det blev noget mere besværligt at finde frem til et resultat, end man kunne have forventet.

Jeg vil altså understrege, at regeringen og socialdemokratiet forsøgte med de seks partier. Det gik i stykker. Regeringen og socialdemokratiet forsøgte med venstre, de konservative og kristeligt folkeparti. Det gik i stykker. Socialdemokratiet forsøgte med centrumdemokraterne og de radikale. Det var lige ved at lykkes, der var reelt enighed mellem forhandlerne, men så kom der en bombe fra Gladsaxe ind i billedet, og så var den enighed heller ikke mulig. Altså også det gik i stykker.

Til sidst forsøgte socialdemokratiet og regeringen i et samarbejde med venstre, de konservative og de radikale at lave et forlig, og det lykkedes. Men disse mange omveje, disse mange kringelkroge måtte vi igennem, før det

endelig lykkedes, og det giver et godt billede af den politiske situation i folketinget, som bestemt ikke gør det nemt at klare de problemer, vi står over for.

Jeg vil endnu en gang understrege, at den krise, Danmark har, ikke er en specielt dansk krise. Det er en krise, som findes i alle lande. Det, det er værd at understrege ikke mindst over for partierne til venstre for socialdemokratiet, er, at den debat om politiske og økonomiske løsninger, der foregår i Danmark, i høj grad foregår for åbent tæppe. Det er altså ikke sådan her, som det er i visse lande, hvor man kan justere priser og lønninger sådan i al stilfærdighed fra regeringens side eller har et parlament, som ikke er noget parlament, men bare en forsamling, der rejser sig og klapper. Det vil sige, at selv de problemer, der er små, bliver pustet op i et demokrati, der bliver sat fokus på dem, og det gør det ikke nemmere. Alligevel er denne demokratiske proces langt af foretrække. Men den giver også muligheder for, at ekstremistgrupper kan boltre sig i kritik ganske uden hensyn til realiteterne.

Der blev af en af talerne sagt, at dette havde været et mareridt. Det vil jeg ikke på nogen måde sige det har været. Det har været en smule besværligt at bøjé interesser, synspunkter og ideer imod hinanden, men det må det blive i et folketing med 11 partier, det må det blive i et folketing, hvor der er så delte meninger – ofte også i de enkelte partier – om, hvordan problemerne skal løses. Det, der er det glædelige i den situation, vi står i, er, at det, til trods for at der skulle gøres noget særdeles ubehageligt, noget, som befolkningen naturligvis ikke kan være glad for og tilfreds med, men må føle som en byrde, at det, til trods for at det var noget sådant, regeringen lagde frem til forhandling i folketinget, alligevel lykkedes at få venstre, de konservative, de radikale og socialdemokratiet til i fællesskab både at erkende den økonomiske situation og at gå ind i et fælles ansvar for løsning af de nærmestliggende problemer, vi nu står over for.

Jeg vil slutte med at sige tak til disse partier, fordi de har taget dette medansvar. Jeg mener, det er vigtigt for vort folkestyres skyld, at det er lykkedes at forene disse partier, og at det er lykkedes at lave en løsning, som også en række andre partier i tinget i realiteten vil bakke op. Det er nemlig ikke alene et parlamentarisk flertal, der er baseret på de fire nævnte partier, det er i virkeligheden et parla-